

Postgraduaatopleidingen in Palliatieve Zorg voor huisartsen in België doorgelicht

Pype, P., Wens, J., Deveugele, M., Stes, A., Van den Eynden, B. (2011). Postgraduate education on palliative care for general practitioners in Belgium. *Palliative Medicine*, 25(2), 187-188.

Achtergrond. Huisartsen zijn in grote mate afhankelijk van postgraduaatopleidingen om tijdens hun klinische carrière hun medische competenties up to date te houden. Dit geldt nog sterker voor competenties binnen het domein van palliatieve zorg, aangezien er geen verplicht basiscurriculum in palliatieve zorg is in België.

Doelstellingen. In deze studie werden volgende drie vragen onderzocht:

- (1) Wat is het aantal, de inhoud en de didactische methode van postgraduaatopleidingen in palliatieve zorg in België in 2007?
- (2) Werden de opleidingen geëvalueerd?
- (3) Waren de opleidingen aangepast aan de leernoden van de huisartsen?

Resultaten. Op basis van de officiële nationale dataset van geregistreerde continue medische opleidingsactiviteiten en op basis van een vragenlijstonderzoek bij de instanties die deze opleidingen organiseren werden volgende resultaten bekomen met betrekking tot de drie bovenstaande vragen:

- (1) Aantal, inhoud en didactiek
 - Aantal: slechts 3% van de postgraduaatopleidingen voor huisartsen in België betrof palliatieve zorg.
 - Inhoud: de meeste van de activiteiten handelden over 'eindelevenbeslissingen' (35%) en 'pijn- en symptoomcontrole' (21%). De meest verwaarloosde thema's waren 'communicatie met patiënten in de laatste levensfase' en 'teamwerk' (resp. 11% en 5%).
 - Didactiek: meer dan 80% van de opleidingsactiviteiten werd als lezing gegeven.
- (2) Evaluatie

De meeste activiteiten (73%) werden niet geëvalueerd. Indien er een evaluatie gebeurde, werd er gebruik gemaakt van een tevredenheidsmeting.
- (3) Leerdoelen

Wanneer de doelgroep multidisciplinair waren weinig huisartsen aanwezig. De organiserende instanties bepaalden de inhoud van de activiteiten zonder te peilen naar de leernoden van huisartsen. Gegevens gaven geen zicht op kwaliteitscriteria voor de georganiseerde sessies.

Reflecties. Deze bevindingen tonen aan dat – ondanks de inspanningen om continue medische opleidingen te voorzien – we ons de vraag kunnen stellen of deze cursussen beantwoorden aan hun doel. *Ten eerste* omdat de aangeboden thema's onvolledig zijn in vergelijking met het curriculum dat het EAPC voorstelt. *Ten tweede* omdat er een gebrek is aan variëteit aan aangepaste didactische methoden. *Ten derde* omdat er een gebrek is aan evaluatie van de activiteiten. Volgende suggesties voor verbetering worden voorgesteld. *Ten eerste* zou het zinvol zijn om basisinformatie te bundelen in een makkelijk bereikbare centrale dataset van nationale activiteiten. *Ten tweede* zouden de verschillende opleidingsinstanties baat kunnen hebben bij meer overheidssteun. *Ten derde* zou op verschillende niveaus een cultuur van assessment geïnstalleerd moeten worden, namelijk (a) een meting van de opleidingsnoden, (b) een meting van de didactische waarde van de opleidingsactiviteiten, en (c) een meting van de impact op professioneel gedrag en de gezondheidstoestand van de patiënt. Tot slot, zou dit geoptimaliseerd aanbod zo veel mogelijk huisartsen moeten bereiken.